

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych ocen z historii na rok szkolny 2026/2027 dla klasy czwartej turkusowej

1.Śródrocznych i rocznych:

<div>wymagania na ocenę</div> <div>wymagania ogólne</div>	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń:
1. Czym jest historia?	Uczeń: · definiuje pojęcie historia · wskazuje różnice między przeszłością, teraźniejszością i przyszłością	Uczeń: · wyjaśnia, kto zajmuje się badaniem przeszłości · wymienia muzę, która jest patronką historii	Uczeń: · na prostym przykładzie przedstawia związki przyczynowo- - skutkowe · przedstawia proces badania przeszłości przez historyka	Uczeń: · wyjaśnia, dlaczego warto uczyć się historii	Uczeń: · wyjaśnia, dlaczego Herodota nazywamy ojcem historiografii
2. Czas w historii	Uczeń: · wymienia jednostki czasu, jakimi posługuje się historyk wiek, tysiąclecie · podaje wydarzenie, od którego liczymy czas	Uczeń: · umie określić wiek, w którym miało miejsce przykładowe wydarzenie · potrafi uporządkować przykładowe wydarzenia w kolejności chronologicznej	Uczeń: · wyjaśnia pojęcie chronologia · wymienia epoki historyczne · rozróżnia daty przed naszą erą i naszej ery i umie je uporządkować chronologicznie	Uczeń: · porównuje sposoby mierzenia czasu przez ludzi w przeszłości i współcześnie	Uczeń: · podaje przykładowe wydarzenia, od których ludzie liczyli lub liczą obecnie czas · wie, kto podzielił dobę na 24 godziny i godzinę na 60 minut
3. Źródła historyczne	Uczeń: · podaje definicję źródła historycznego · przedstawia podział źródeł historycznych	Uczeń: · potrafi przyporządkować przykładowe źródła historyczne do odpowiedniej grupy ·	Uczeń: · wyjaśnia, co to jest dziedzictwo historyczne · wymienia, na co trzeba zwracać uwagę	Uczeń: · wyjaśnia, co to jest dziedzictwo historyczne · wymienia, na co trzeba zwracać uwagę	Uczeń: · podejmuje próbę oceny wiarygodności przykładowego źródła

		wymienia przykładowe miejsca, gdzie są przechowywane źródła historyczne	w czasie badania źródeł historycznych · wyjaśnia, czym zajmuje się archeolog	w czasie badania źródeł historycznych · wyjaśnia, czym zajmuje się archeolog	
4. Mapa historyczna i plan	Uczeń: · wymienia elementy mapy historycznej · podaje definicję planu	Uczeń: · wymienia przykładowe informacje, które można wyczytać z mapy historycznej i planu · pokazuje na mapie i planie określone punkty	Uczeń: · wskazuje różnice między mapą a planem · posługuje się mapą historyczną i planem	Uczeń: · wyjaśnia, jakie informacje można wyczytać z mapy historycznej, a jakie z planu	Uczeń: · porównuje mapy historyczne lub plany tych samych miejsc z różnych okresów i wyciąga wnioski
5. My i nasza historia	Uczeń: · posługuje się terminami związanymi z krewnymi · sporządza przykładowe, proste drzewo genealogiczne	Uczeń: · posługuje się terminami związanymi z rodziną: powinowaci, pokolenie · wymienia źródła, z których można czerpać informacje o historii rodziny	Uczeń: · wyjaśnia, dlaczego osoby w jednej rodzinie mają różne nazwiska · wyjaśnia, czym zajmuje się genealogia	Uczeń: · posługuje się terminami związanymi z rodziną: po mieczu, po kądzieli · wyjaśnia różnicę między rodziną a rodem · sporządza przykładowe rozbudowane drzewo genealogiczne	Uczeń: · wyjaśnia, dlaczego warto znać historię rodziny · podejmuje próbę oceny, na ile na podstawie historii rodziny można poznać historię kraju
6. Moja mała ojczyzna	Uczeń: · wymienia regiony Polski i pokazuje na mapie region, w którym mieszka · opisuje przykładowe charakterystyczne dla regionu, w którym	Uczeń: · wymienia elementy, którymi różni się regiony Polski od siebie · wymienia przykładowe legendy i zwyczaje z innych regionów Polski	Uczeń: · opisuje charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka, legendy, zwyczaje, stroje, zabytki · wymienia legendy i zwyczaje z innych regionów	Uczeń: · wyjaśnia, skąd wzięły się różnice między regionami Polski · wyjaśnia, czym jest mała ojczyzna	Uczeń: · przedstawia znane postaci, współczesne lub historyczne, związane z regionem, w którym mieszka · przedstawia sposób ich upamiętnienia w

	mieszka, legendy, zwyczaje, stroje, zabytki		Polski		regionie
7. Moja ojczyzna – Polska	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie Polski na mapie • definiuje pojęcie ojczyzna • wymienia symbole państwa polskiego i główne święta państwowe 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: naród, obywatel, Unia Europejska • pokazuje na mapie województwo, w którym mieszka • wymienia elementy, które składają się na definicję państwa • rozpoznaje symbole Polski i Unii Europejskiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: naród, ojczyzna, państwo, obywatel, Unia Europejska • podaje przykłady postawy patriotycznej • wyjaśnia, przy jakich okazjach jest śpiewany lub grany hymn 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między narodowością a obywatelstwem • wyjaśnia, z jakimi wydarzeniami są związane główne święta państwowe • wyjaśnia, gdzie poza granicami Polski można zobaczyć polską flagę 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia trzy inne święta państwowe i wydarzenia z nimi związane • wyjaśnia, co może wpływać na zmianę symboli i świąt państwowych • wyjaśnia znaczenie symboli Unii Europejskiej
8. Od koczowników do osadników	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zdobywania żywności przez człowieka w koczowniczym trybie życia • wymienia sposoby zdobywania żywności przez człowieka w osiadłym trybie życia • wymienia jedno znaczenie ognia dla 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby produkcji narzędzi przez człowieka w koczowniczym trybie życia • wymienia sposoby produkcji narzędzi przez człowieka osiadłego • pokazuje na mapie osady neolityczne • przedstawia rolę ognia dla człowieka 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje koczowniczy tryb życia • charakteryzuje osiadły tryb życia • pokazuje na mapie rejon Żyznego Półksiężycza • przedstawia skutki rewolucji neolitycznej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • porównuje koczowniczy i osiadły tryb życia • wyjaśnia, na czym polegała rewolucja neolityczna • poprawnie stosuje terminologię 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wytwory kultury (malowidła, posążki) człowieka pierwotnego

	człowieka				
9. Pierwsze cywilizacje	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie rejony, gdzie powstały pierwsze cywilizacje i rejon Mezopotamii • wymienia uprawnienia władcy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia grupy społeczne, które żyły w pierwszych państwach • wymienia rodzaje pisma, którymi posługiwano się w rejonie Żyznego Półksiężycza • wymienia osiągnięcia cywilizacji Mezopotamii 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę rzek w rozwoju pierwszych cywilizacji • charakteryzuje osiągnięcia cywilizacji Mezopotamii • charakteryzuje religię politeistyczną 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę poszczególnych grup społecznych w pierwszych państwach • przedstawia rolę pisma w rozwoju pierwszych cywilizacji • wyjaśnia, co to był ziggurat 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia osiągnięcia ludów zamieszkujących Mezopotamię, z których korzystamy współcześnie
10. Starożytny Egipt – kraj faraonów	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Egipt i Nil • wymienia uprawnienia faraona • wymienia przykładowych bogów starożytnego Egiptu • wymienia przykładowe osiągnięcia cywilizacji starożytnego Egiptu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia symbole władzy faraona • przedstawia hierarchę społeczną starożytnego Egiptu • przedstawia zwyczaje pogrzebowe Egipcjan • wymienia osiągnięcia cywilizacji starożytnego Egiptu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Gizę i Dolinę Królów w Tebach • wyjaśnia rolę Nilu w rozwoju Egiptu • wyjaśnia symbolikę oznak władzy faraona • charakteryzuje osiągnięcia cywilizacji starożytnego Egiptu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje społeczeństwo starożytnego Egiptu • wyjaśnia rolę kapłanów w starożytnym Egipcie • wyjaśnia, jak Egipcjanie wyobrażali sobie bogów • wyjaśnia, co wpłynęło na zwyczaje pogrzebowe Egipcjan 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wkład polskich archeologów w ratowanie egipskich zabytków

11. W krainie Hellenów	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Grecję i najważniejsze <i>polis</i> • wymienia zajęcia ludności greckiej • wymienia skutki wielkiej kolonizacji greckiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje obszary wielkiej kolonizacji greckiej • charakteryzuje warunki naturalne panujące w Grecji • wymienia przyczyny wielkiej kolonizacji greckiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje na mapie położenie Grecji i najważniejszych <i>polis</i> • wyjaśnia przyczyny wielkiej kolonizacji greckiej • charakteryzuje skutki wielkiej kolonizacji greckiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje na mapie obszary wielkiej kolonizacji greckiej i pokazuje przykładowe kolonie greckie • wyjaśnia, jak warunki naturalne panujące na Półwyspie Bałkańskim wpłynęły na powstanie <i>polis</i> 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia współczesne miasta, które dawniej były koloniami greckimi, i w miarę możliwości podaje ich greckie nazwy
12. Demokracja ateńska	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy ustrojowe występujące w greckich <i>polis</i> • wymienia kompetencje zgromadzenia obywateli 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia grupy społeczne w Atenach • wyjaśnia, na czym polegał sąd skorupkowy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Peryklesa w rozwoju demokracji ateńskiej • wyjaśnia, kto był obywatelem Aten • wymienia organy władzy w Atenach i ich kompetencje 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje grupy społeczne w Atenach • wyjaśnia, w jaki sposób Ateńczycy bronili się przed wprowadzeniem tyranii • wskazuje na powiązania i zależności pomiędzy organami władzy w Atenach 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • porównuje znaczenie tych samych terminów w starożytnej Grecji i współcześnie
13. Grecy i ich bogowie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia genezę 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • porównuje igrzyska

	<p>przykładowych bogów greckich i ich atrybuty</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe utwory literackie starożytnej Grecji 	<p>kultu bogów greckich</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia dyscypliny sportowe, w których rywalizowano na igrzyskach przedstawia cechy charakterystyczne igrzysk olimpijskich 	<p>atrybutów poszczególnych bogów greckich</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia autorów dzieł literackich starożytnej Grecji 	<p>teatru greckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę wyroczni i igrzysk w życiu Greków ocenia, czy mitologię uznajemy za dzieło literackie czy religijne 	<p>olimpijskie z innymi igrzyskami, które odbywały się na terenie Grecji</p>
14. Nauka i sztuka starożytnej Grecji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia filozofów greckich wymienia najbardziej znane zabytki sztuki greckiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje architekturę grecką na przykładzie Partenonu opisuje sposób wychowania chłopców w Atenach i Sparcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie filozofia przedstawia osiągnięcia starożytnych Greków w nauce porównuje cele wychowania chłopców w Atenach i Sparcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje malarstwo wazowe porównuje sposób wychowania dzieci w Atenach i Sparcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie powiedzenia funkcjonujące w języku polskim związane z wychowaniem w Sparcie: „spartańskie warunki”, „lakoniczny sposób mówienia”
15. W starożytnym Rzymie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie Rzymu na mapie wymienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie granice imperium rzymskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia uprawnienia trybuna ludowego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co sprzyjało ekspansji starożytnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie powiedzenia funkcjonujące

Spoleczny Zespół Przedszkolno-Szkolny 101 w Olsztynie

	uprawnienia zgromadzenia, konsula, kwestora i senatu w starożytnym Rzymie	w czasie największego rozkwitu <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim byli gladiatorzy • przedstawia skutki przejęcia władzy przez Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta 	pretora i cenzora <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach powoływano dyktatora • wyjaśnia, w jakich okolicznościach objęli władzę Juliusz Cezar i Oktawian August 	Rzymu <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia położenie niewolników w starożytnym Rzymie 	w języku polskim związane z działaniami Juliusza Cezara: „przekroczyć Rubikon”, „kości zostały rzucone”
16. Osiągnięcia starożytnych Rzymian	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowych bogów rzymskich i ich atrybuty • wymienia zabytki architektury charakterystyczne dla starożytnych Rzymian 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian • przedstawia funkcje przykładowych budowli rzymskich 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia poetów i historyków rzymskich oraz tytuły ich dzieł • wyjaśnia znaczenie atrybutów poszczególnych bogów rzymskich 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływy greckie w kulturze rzymskiej • przedstawia wpływ kultury rzymskiej na ludy podbite przez Rzymian 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady budowli rzymskich, które przetrwały do dzisiaj, i wyjaśnia, czy pełnią one taką samą funkcję
17. Narodziny chrześcijaństwa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia naukę Jezusa • zna definicję religii monoteistycznej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje Jerozolimę na mapie • przedstawia główne zasady judaizmu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie Palestyny na mapie • wymienia najważniejsze wydarzenia z wczesnej historii 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie szlaki wędrówek Żydów • wyjaśnia, czym różni się judaizm i chrześcijaństwo od 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe symbole judaizmu i chrześcijaństwa oraz wyjaśnia ich znaczenie

			Izraelitów • charakteryzuje sytuację Żydów w czasach Jezusa	innych religii Starożytnego Wschodu	
18. Rozwój chrześcijaństwa i zmierzch starożytności	Uczeń: • wyjaśnia, co to jest Stary i Nowy Testament • wymienia przykładowe przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego	Uczeń: • przedstawia działalność św. Pawła • przedstawia położenie chrześcijan w Cesarstwie Rzymskim w IV w. • wyjaśnia, co przyczyniło się do upadku cesarstwa zachodniorzymskiego	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego chrześcijaństwo zyskiwało wyznawców • wyjaśnia, co spowodowało podział cesarstwa na wschodniorzymskie i zachodniorzymskie	Uczeń: • przedstawia położenie chrześcijan w Cesarstwie Rzymskim i jego zmianę w IV w. • wyjaśnia, co przyczyniło się do zmiany pozycji chrześcijaństwa w Cesarstwie Rzymskim w IV w.	Uczeń: • przedstawia prześladowania chrześcijan za panowania cesarza Nerona i postać św. Piotra

2. Formy sprawdzania osiągnięć i postępów edukacyjnych ucznia:

W ramach przedmiotu historia przewidziane są następujące formy sprawdzania osiągnięć

- prace klasowe z całego działu,
- sprawdziany z trzech tematów lekcyjnych,
- ćwiczenia praktyczne na lekcjach (karty pracy, projekty, rysunki).

Spoleczny Zespół Przedszkolno-Szkolny 101 w Olsztynie